

การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทย
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1*
The Development of a Thai Language Skill Practice Activity
Series to Promote Critical Reading Ability of Thakhlong 1
Municipality School's Grade 6 Students

มนธา วิริยางกูร, ศิวะพัฒน์ โฟร์ศรี และณัฐฉานา จำเรียง
Montha Wiriyangkul, Siwaphat Phosri and Natthanicha Jumriang
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
Rajabhat University ValayaAlongkorn under Royal Patronage, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Natthanicha.jum@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

---

*ได้รับบทความ: 5 พฤษภาคม 2565; แก้ไขบทความ: 26 กันยายน 2565; ตอรับตีพิมพ์: 30 กันยายน 2565
Received: May 5, 2022; Revised: September 26, 2022; Accepted: September 30, 2022

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.00/81.11 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะภาษาไทย; การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ; ชุดกิจกรรม

Abstract

This research aimed: 1) to develop a Thai language skill practice activity series to promote critical reading ability of Grade 6 students with efficiency E_1 / E_2 equal to 80/80 and 2) to compare Critical reading achievement of Grade 6 students after using the Thai language skill practice activity series to promote critical reading ability of Grade 6 students. The sample used was 30 Grade 6/5 students in the first semester of the academic year 2021, Thakhong 1 Municipal School by simple Random sampling. The research instruments included learning management plan on critical reading. Thai language skill practice activity series to promote critical reading ability and a critical reading achievement test. The statistics used to the analyze data were percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and t-test.

The research results find that:

1. The effectiveness of promoting critical reading abilities of Grade 6 students was 83.00/81.11 higher than the standard 80/80.
2. The critical reading achievement of Grade 6 students at used a Thai language skill practice activity series to promote critical reading ability have the post-test were higher than pre-test score were statistically significant at the .05 level.

Keywords: Thai language skill; Critical reading; Practice activity series

1. บทนำ

ภาษาไทยมีบทบาทสำคัญในการเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การดำเนินชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของแต่ละฝ่าย ผู้ส่งสารแสดงพฤติกรรมในรูปของการพูด การเขียน หรือแสดงด้วยท่าทาง เพื่อให้ผู้รับเข้าใจในสิ่งที่พยายามถ่ายทอดให้มากที่สุด ส่วนผู้รับสารจะรับสารด้วยการฟัง การดูหรือการอ่าน ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจน และในการแสวงหาความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเองด้านต่างๆ ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งนำมาพัฒนาประเทศชาติได้อย่างดี (อังคณา ขจร, 2558, หน้า 3-9) การเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องสอนให้รักการอ่าน การเขียน ที่จะแสวงหาความรู้และประสบการณ์ ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชมและภูมิใจในภาษาไทย

การอ่านเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างมากในการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านช่วยให้สามารถเพิ่มพูนความรู้และทำให้สร้างความเป็นคนที่มีนิสัยรักการอ่าน (วิภาวดีณ์ สารทรัพย์, 2559) ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญกับการอ่าน จึงได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน และมาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 คือใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด

เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน เพราะการอ่านมีประโยชน์และจำเป็นกับบุคคลทุกอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นักเรียน เนื่องจากทักษะการอ่านเป็นทักษะสำคัญ และใช้มากในชีวิตประจำวัน ในขณะที่การอ่านมีหลายระดับ ซึ่งการอ่านในระดับสูงที่สำคัญคือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการประเมินของ PISA จากที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562) กล่าวถึงการประเมิน PISA 2018 โดย PISA จะวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผลการประเมิน PISA 2018 ของไทยด้านการอ่าน นักเรียนไทย 40% มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงจากการประเมิน PISA 2015 ที่ผ่านมาโดยที่ระดับ 2 นี้ นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของบทความที่ไม่ยาวมากได้ หากข้อมูลที่บอกไว้อย่างชัดเจนจนถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพียงเล็กน้อยได้ และสามารถสะท้อนถึงจุดประสงค์และรูปแบบของบทความได้ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน นักเรียนไทย 0.2% มีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง โดยที่ระดับสูงนี้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับบทความที่ยาวและจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรูสึกได้ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้จากสิ่งที่ซับซ้อนโดยนัยอยู่ในบทความ ถือว่ายังเป็นสัดส่วนที่ยังน้อย จึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

เอมอร์ เนียมน้อย (2550) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิด วิเคราะห์ ไคร่ครวญ และประเมินได้ว่า ข้อความหรือเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นองค์ประกอบ และสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนที่เสนอต่อผู้อ่านได้ รวมทั้งประเมินได้ว่า ผู้เขียนสื่อสารให้ตามที่ต้องการหรือไม่ การจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ใช้เวลาในการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดเป็นนิสัย ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงสภาพและลักษณะของนักเรียน เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามการเรียนรู้ด้วยความสุข โดยการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนการสอนซึ่งมีความสำคัญต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นกระบวนการสอนแบบโปรแกรมชนิดหนึ่ง อาศัยระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น เป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ชุดกิจกรรมมีประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้านักเรียนได้ฝึกฝนมากเท่าใด

ก็จะช่วยให้มีทักษะดีขึ้น ตามที่ญาณิศา สุ่มงาม (2558) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 13 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เท่ากับ 81.82/84.23 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและนักเรียนที่ใช้แบบทดสอบของชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้จริง

โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองสอง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการวัดและประเมินผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 305 คน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ในรายวิชาภาษาไทย ภาพรวมนักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีและด้านการอ่านอยู่ในระดับเกณฑ์ดีเช่นกัน แต่ยังคงมีนักเรียนบางส่วนที่อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง อย่างไรก็ตามนักเรียนในกลุ่มนี้ ควรจะได้รับการพัฒนาด้านการอ่านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนให้อยู่ใน

ระดับเกณฑ์ที่เหมาะสมในภาพรวม (ประภาภรณ์ สมงาม, การสัมภาษณ์, 27 กรกฎาคม 2564) แต่เนื่องจากปัจจุบันการเรียนการสอนอยู่ในรูปแบบออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ จึงต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และ ผู้เรียน แต่ก็ต้องพัฒนาให้มีความน่าสนใจ และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จะสามารถทำให้ผู้เรียน พัฒนาทักษะการอ่านให้ดีขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ แก้ปัญหาให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน จนเกิดเป็น ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านที่สามารถสื่อ ความหมายได้อย่างชัดเจน สามารถพิจารณาแยกแยะ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง โดยนักเรียน ได้รับการฝึกทักษะการอ่านที่อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ที่ให้ผลย้อนกลับในทันที นักเรียนสามารถเข้าถึง ได้ง่าย ศึกษาได้ด้วยตนเอง เวลาหรือสถานที่ใดก็ได้ และเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอน ผู้ปกครองและ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีปัญหาทางด้านการอ่านต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการ อ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุด กิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นเป็นการวิจัยเชิงทดลอง เบื้องต้น (Pre-Experimental Research) แบบ หนึ่งกลุ่ม สอบก่อนและหลังเรียน (One-group Pretest-Posttest Design)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 305 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 และ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 30 คน ได้มาโดยการสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแผนการ จัดการเรียนรู้อ่าน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 แผน ระยะเวลา ทั้งสิ้น 1 สัปดาห์ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทย ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลในภาค การศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 คาบ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ดำเนิน การทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1

จำนวน 30 คน โดยแนะนำวิธีการศึกษา พร้อมทั้ง
แจ้งจุดประสงค์ เงื่อนไขในการศึกษาให้ทราบ และ
ให้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและก่อนใช้ชุด
กิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความ
สามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2)
ขั้นดำเนินการสอน ดำเนินการสอนนักเรียน
ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านอย่างมี
วิจารณญาณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แผนการ
จัดการเรียนรู้ที่ 1 ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นในพื้นฐาน
ในชีวิต จำนวน 50 นาที, แผนการจัดการเรียนรู้
ที่ 2 ข่าวคราวน่าคิด, จำนวน 50 นาที และแผนการ
จัดการเรียนรู้ที่ 3 โฆษณาเพื่อสิทธิ์ จำนวน 50 นาที
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุดกิจกรรมฝึก
ทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
อ่านอย่างมีวิจารณญาณที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย
3 เรื่องตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน มีทั้ง
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องและแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้อ่าน
และทำด้วยตนเอง ใช้ในกระบวนการจัดการเรียน
การสอนในชั้นสอน โดยจะสอนเนื้อหาตามเรื่อง
นั้นๆ ก่อน ซึ่งนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอ่าน
การคิด และแสดงความคิดเห็น แล้วจึงให้นักเรียน
ทำแบบฝึกหัดที่อยู่ในชุดกิจกรรม 3) ขั้นหลังสอน
ดำเนินการทดสอบหลังเรียนนักเรียน โดยใช้แบบ
ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณ จำนวน 15 ข้อ เวลาในการทำแบบ
ทดสอบ 20 นาที 4) นำคะแนนที่ได้จากแบบ
ทดสอบก่อนเรียน จากการทำกิจกรรมระหว่าง
เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ และจากแบบ

ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านวิจารณ์ญาณ
มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
มาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ 1) การวิเคราะห์
คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และชุดกิจกรรม
ฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์การ
ประเมินที่กำหนดเพื่อแปลความหมาย 2) การหา
ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทย
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
(E_1 / E_2) ด้วยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของ
คะแนนระหว่างใช้ชุดกิจกรรมกับคะแนนสอบ
หลังเรียน 3) การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับพฤติกรรมการ
เรียนรู้ตามหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแล้วหา
ค่าความยาก (p) โดยจะต้องอยู่ระหว่าง 0.20-0.80
ค่าอำนาจจำแนก (r) ไม่ต่ำกว่า 0.20 และค่าความ
เชื่อมั่น (KR-20) ไม่ต่ำกว่า 0.60 4) การเปรียบเทียบ
คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดชุดกิจกรรมฝึกทักษะ
ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณโดยการทดสอบค่าที (t-test:
Paired Two Sample for mean)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.00/81.11

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

	คะแนนชุดกิจกรรมระหว่างเรียน			คะแนนชุดกิจกรรม (30) E_1	คะแนนหลังกิจกรรม (15) E_2
	ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)		
$\bar{x}$	8.23	8.07	8.60	24.90	12.17
S.D.	1.25	1.11	1.00	1.14	1.53
ร้อยละ				83.00	81.11
ค่าประสิทธิภาพ				$E_1 = 83.00$	$E_2 = 81.11$

2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ที่ใช้ชุดกิจกรรมฝึก

ทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังเรียน									
แบบทดสอบ	p	r	KR-20	คะแนนเต็ม	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	0.57	0.16	0.71	15	30	8.40	3.41	7.99	0.00*
หลังเรียน	0.81	0.16	1.51	15	30	11.63	1.53		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ที่สร้างขึ้นพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.00/81.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย อีกทั้งชุดกิจกรรมฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเป็นไปตามขั้นตอน วิธีการที่เหมาะสม มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากเป็นการสอนในรูปแบบออนไลน์ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะจึงต้องปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยการทำงานผ่าน Live work sheets เพียงกดตามลิงก์ นักเรียนก็สามารถเข้าไปศึกษาและทำกิจกรรมได้ ซึ่งสะดวกต่อการเรียนการสอนมากขึ้น การยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, หน้า 5-20) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใด

ควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำจะกำหนดค่าไว้ 80/80 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1) โดยผู้วิจัยได้กำหนดไว้ที่ 80/80 เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวรรณ ชัยเพชร, วัฒนา รัตนพรหม และประสิทธิ์ ทองแจ่ม (2558, หน้า 85-96) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการและของผลผลิต เท่ากับ 84.77/82.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร เพ็ญฟู (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H คิดเป็นร้อยละ 81.25 ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำจะกำหนดค่าไว้ 80/80 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) โดยผู้วิจัยได้กำหนดไว้ที่ 80/80 เป็นไปตามเกณฑ์

จากผลการศึกษาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่างพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.40 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 12.17 แสดงให้เห็นว่า หลังการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากเนื้อหาและกิจกรรมในชุดกิจกรรมฝึกทักษะมีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนในการใช้ชีวิตประจำวัน ทั้งข่าว โฆษณา การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทำให้นักเรียนได้อ่านและทำกิจกรรมตามหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากหลายแบบฝึกหัด จนเกิดความเข้าใจและชำนาญ ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัดของธอร์นไดค์ (Law of Exercise) ที่กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นาน และคงทนถาวร เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้นหลังจากที่เรียน ในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่จัดทำขึ้นผ่าน Google form จึงทำให้มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยฉัตร ศรีสุราช (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.16/88.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ส่วนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของทาริกา สมพงษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ครูควรศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมฝึกทักษะให้เข้าใจ และจัดเตรียมสื่อประกอบการเรียนการสอนด้วยเพื่อให้น่าสนใจ หรืออาจมีการดัดแปลงให้เหมาะสม เพื่อให้การทำกิจกรรมในแต่ละชุดฝึกของนักเรียนดำเนินไปอย่างมีลำดับขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะมากขึ้น เพื่อช่วยพัฒนากระบวนการ

จัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
แก้ปัญหา พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ในทุกรายวิชา แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มี
ประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดจาก
ผลการวิจัย

1.3 หากมีการเผยแพร่งานวิจัยหรือ
บทความวิจัยผ่านทางออนไลน์หรือห้องสมุดก็จะ
เป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปที่สนใจ สามารถศึกษา
หรือนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาทักษะนั้นๆ
ให้ดียิ่งขึ้นได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมฝึก
ทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
อ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับชั้นอื่นๆ ที่ยังไม่มี
ผู้ใดได้ศึกษาไว้ เพื่อให้ผู้เรียนในระดับชั้นนั้นๆ
สามารถพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณได้

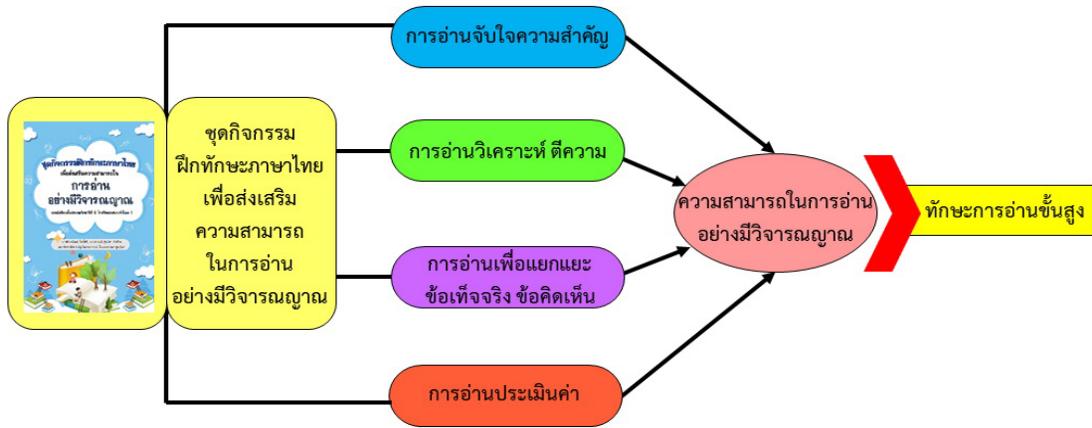
2.2 ควรศึกษาการพัฒนาทักษะการ
อ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 ในรูปแบบอื่นๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รูปแบบการจัดการ

เรียนการสอน เป็นต้น เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่
น่าสนใจ และส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียน

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัย การ
จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ
ภาษาไทยเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนวิธี
อื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้าน
การเรียนการสอนที่หลากหลาย สามารถนำไปแก้
ปัญหาให้กับนักเรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพมาก
ยิ่งขึ้น

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการจากการทำวิจัย
ในครั้งนี้คือกระบวนการคิดแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนการวิเคราะห์ ตีความ สรุปผลการศึกษาวิจัย
อย่างมีเหตุผล การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม
ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลเพื่อที่คำนวณออก
มาให้ได้ค่าที่ถูกต้อง การเก็บข้อมูลวิจัยที่ในรูปแบบ
ออนไลน์ที่เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจน
ได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อ
สื่อสารและการทำงานอย่างเป็นระบบ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 5-20.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.

ญาณิศา สุ่มงาม. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ดวงพร เพื่องฟู. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ทาริกา สมพงษ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- วิภาวัญญ์ สารทรัพย์. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิควิธีการคิดแบบหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). ผลการประเมิน PISA 2018: นักเรียนไทยวัย 15 ปี รู้และทำอะไรได้บ้าง. เข้าถึงได้จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2019-48/>
- สุนันท์ สิ้นพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุริวรรณ ชัยเพชร, วัฒนา รัตนพรหม และประสิทธิ์ ทองแจ่ม. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 2(2), 85-96.
- อังคณา ขจร. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 6(1), 3-9.
- เอมอร เนียมน้อย. (2550). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.